ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԱՐԻ—ԹՎԻ—1254—ՇԱԲԱԹ—24—ՀՈՒՆԻՍ—1878

ԳԱՅՄԱՆԸ

Տարեկան դին Պոլսոյ համար 180 գր.
» Դաւառաց » 190 ՄՀ
Կիսամեայ Պոլսոյ » 90 գր.
» Դաւառաց » 5 ՄՀ
Թերթաքանչիւր թերթի դին 50 փր.
Յանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 գուրուշ, երկու անգամի համար 2 գուրուշ, աւելի անգամներու համար զատ ասկարկութիւն կը լլլայ։

ԱԱԱՔԱ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 24 ՀՈՒՆԻՍ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

Մայրաքաղաքիս մէջ հրդեհներուն յաճախութիւնն եւ գործած աղետաբեր հետեւանքը, որոյ մէկ օրինակին ալ չպիտի քաշուիմ ուսուցնել ընթերցողութիւնն է, ատուգիւ սարսափ կը պատճառեն մարդոց։

Ոչ օր իւր առանձին, իւր գործարաններն, իւր ընչից եւ իւր կարասեաց վերայ մէկ ժամէն միւսն ապահովութիւն ունի։ Իրիկունն հարուստ պանդոկն առաւօտեան ապրատ կորքենոյ։ եւ կարծես թէ նիւթական գոյքերն ալ մարդոց կենաց պէս անանկոյ եւ յանկարծական մահուան ենթակայ են։ որոյ առաջին առնուալ մարդոց կորսուիթիւնն վեր է։ Եւ այդպարեւ չատեր կան մեր մէջ։ որ հրդեհն անարտնջելի տրկածից եւ մինչեւ իսկ երիտասարդ ապրատ հասի կարգ դրած են։ եւ այս սիրայ կարծեաց նորա առաջին առնալ միջոցներուն վերայ եւ ոչ իսկ կը խորհին։

Այս նախապաշարմունք է թերեւս որ հրդեհ մարելոյ մասին ասկէց քանի մի հարիւր եւ գուցէ քանի մի հազար տարի առաջ ինչ իսկզեն եւ տկար միջոցներ որ խարհուած են։ Նոյնին վերայ բնաւ փոփոխութիւն մ՚ըրած չէ։

Ոմանք զարմանալին։ եւ բան մեզ՝ ցաւ տալին այս է որ մայրաքաղաքիս մէջ քարաքաղաքական իշխանութիւն կայ հաստատուած։ որոյ դարբասանութիւններէն մին ալ հրդեհ չիջուցանելու հարկ եղած լաւագոյն միջոցները դարտարակ։ ի գործ գնելէ։ բայց նա ալ այս մասին՝ ինչպէս ուրիշ շատ մասերու մէջ՝ բնաւ յառաջադիմութեան փոքր մ՚ առած չէ։

Հրդեհ մարելոյ միջոցներն ու գործիքներն ըստ ինքեանց իրենց նպատակին պատասխանելու վիճակէն շատ հեռի լինելէ զատ։ անխիղճ շահագիտութեան միջոց մ՚ եղած են գործածողաց ձեռքը։ Զրանկիրք՝ առանց ասկիի հրդեհին վերայ ջուր չին արձակեր։ ջրկիրք՝ առանց ասակի ջուր չեն կրեր։ եւ այլն եւ այլն։ ասոնք հրդեհ մի պատահած ժամանակ։ ով որ հարուստ չէ։ ով որ ջրանկիրաց։ ջրկիրաց եւ այլոց բարեւ մ՚ ասակ տալա կարողութիւն չունի։ թող անկասկած լինի իւր տան։ խանութին եւ այլն այրելուն։

Այս վիճակին մէջ են ահա մայրաքաղաքիս բնակիչք։ վիճակ մի՝ որ իրենց ապրուստ թեան եւ թշուառութեան պրիւր եղած է։

Ներսոյն քաղաքակրթեալ աղգերն այս հարուածէն ազատ են։ ոչ միայն իրենց շէնքերն հրդեհէ ապահովելու կերպիւ կը շինեն։ այլ եւ նոցա մէջ պատահած հրդեհներն ալ շուտով մարելու կարաւոր միջոցներ խորհած ու պատրաստած են։ ասոնք գոհ չլինելով իրենց տաներու խանութներն ու գոյքերն ապահովութիւն (փիդաբիա) կը դնեն։ որով գիշերն հանդիսա կը ենին։ եւ իրենց ընտիկասանն ու ինչքը ցիսանա եւ յորդուց պրպի վայելելու վստահութիւն ունին։ յորմէ թաբիցին եւ մանաւանդ կ՚ Զօլոնցին բոլորովին զատ է։ եւ զորի մեծագոյն պատճառն ալ մեծ մասամբ ինքն է։

Եթէ կան միջոցներ՝ զորս դարձուցել մեր կարողութիւնէն վեր է եւ իշխանութեան կը պատկանին։ կան միջոցներ ալ՝ որք մեր ձեռքն են։ որոնցի համար մեր տուները քարուկիր չինել։ կամ գոնէ ապահովութեան դնել՝ ապրեցան փոքրիկ տուրք մի վճարելով։

Ի բարոյականի, իրենց տունը։ խանութը, վաճառքը։ կարասին։ եւ չատերն իրենց անձն իսկ ապահովութեան կը դնեն։ ինչո՞ւ մեք ալ սանոց օրինակին չհետեւիմք։ այս որինակը գո՞նէ Եւրոպական դեղջ ու ճշտապահար նորաձեւութեանց կարդ էն չէ։ որոց կուրաբար հետեւելով բազում տեղերու եւ ապարդիւն ծախուց դուռ բացած եմք մեզ։

Նոխատեսութեան հոգին՝ որ ոչ ճամիա եւ խոհեն մարդոց ամենէն ազնիւ յատկութիւնն է։ մեր մէջ տակաւին ընդհանրացած չէ։ ամեն բան բաղդին յանձնած եմք։ մինչեւ իսկ մեր ամենէն սիրելի ու թանկագին բանը՝ որ է կեանքը։ Այս է մեծ մասամբ մեր թշուառութեան պատճառը։ եւ ասոր համար մեք մեղմէ զատ ուրիշ ոչ մէկէ գանգատելու իրաւունք ունիմք։

Նոխատեսութիւն կը ղանեմք ուրեմն։ եւ նախատեսութեան կը հրաւիրեմք մեր ազգայիններս։ Նոխատեսութիւն՝ իրենց բնակարանաց չինութեան մասին՝ նոխատեսութիւն՝ իրենց բնակարանք։ գոյքերանք։ գոյքը կարասին ապահովելու մասին։

Առաջինին օգուտն իր ընդհանրական գործագրութեան եւ ապագային մէջ է։ եւ իշխանութեան ալ ազդեցութեան կը կարօտի։ բայց երկրորդը մեր կամքէն միայն կախեալ է։ եւ ներկային կը վերաբերի։

Ասկէց զատ՝ առաջինն ընդարձակ ապահովութիւնը կատարեալ չէ։ վասն զի՝ ինչպէս որ Հօճա—Փաշայի եւ Բերայի մեծ հրդեհներուն մէջ տեսանք։ շրջս կազմէն բաւական ընդարձակ միջոցով կարուած մինչեւ իսկ քարաւկիր շէնքեր զոր օրինակ Բերայի անդ դիտական դեսպանատունը։ չկրցին ազատ մնալ հրդեհէ։

Այսորան օրս տուն։ սենեակ։ դարձարան։ վաճառք եւ կարասիք ունեցողներէն շատերը կրնան զանոնք ապահովութեան դնել հրդեհի դէմ։ եւ այսպէս ազատ մնալ ծանր ծանր կորուստներէ եւ շատ անդամ իսկ ապրուստներէ։ Ի՞րչափ ընտանիք կան այսօր մեր մէջ։ Ժամանակաւոր հարուստ եւ դիւրակեաց։ իսկ հիմա յետին չքաւորութեան մէջ։ եւ ասոր պատճառը մի միայն հրդեհն եղած է։

Ուրեմն եթէ հրդեհին առաջնորդաց կարող չենք՝ գոնէ նորա վնասէն խնայելու պահպանենք։ Ապահովութեան դնենք մեր առնը։ սենեակը։ գոյքը։ ա՞յն որ կրնանք։ վասն զի ղէնաք է գիտնալ որ անխնայելի ամեն վայրերու չէնք ապահովութեան չին կրնար գրուիլ։ բայց շատերը կրնան գրուիլ։ իրենց գրելոյ չիչ շատ նպաստաւորութեամբը գլխաւորապէս Կ՚ Զօլոյ օրաւորձանեներուն եւ չրջակայ գիւղերուն մէջ։ Լուսակիր ապահովութեան եւ այլն եւ այլն։ որ առանցները շատ խիստ եւ փոփոխներ ունեցեր են։ Ի՞րչափ առներ կան։ որք 500՝ 1000 2000 եւ այլն լիրայի եղած են։ եւ մէկ ժամէն միւսը մոխիր դարձեալ վերառնելի մէջ։ Միթէ ծայրագոյն անխնայութիւն եւ նեղութիւն չէ՞ վառանդն ակներեւ տեսնել։ եւ նորա դէմ նախահոգ ըլլալ շարքեան միջոցներ ձեռք չառնուլ։ որոց ամենէն զօրաւորն ու անկասկածն է ապահովութեան դնելը։

Կրկին երեւակայենք հրդեհի ժամանակ մեր կրած տագնապը։ որուն դողը անհնարին աշխատութիւնը ըրած լուսաւոր եւ շատ անդամ ապարդիւն ծախքը։ եւ մանաւանդ կորուստներ։ եւ խորհիմք թէ այս ամենէն կրնամք ազատ մնալ մեր տունն եւ իր մէջի կարասին ապահովութեան դնելով։ երբոր երեւակայենք այն որոշ սնոտիութիւնն ու հանդուրժութիւնը՝ զոր ապահովութիւնը կը շարքէ մեզ հրդեհի վտանգին դէմ։ երբոր երեւակայենք չատապով տուն դարձնելու եւ տեղէ տեղ կարասի փոխադրելու դժուարութիւնները։ ծախքերն ու վնասները։ կը տեսնենք որ ապահովութեան համար վճարուած վարձքը չատ թեթեւ է այն տչնաւորութեանց ծախուց եւ ճշտաց առջեւ։ եւ այս նկատմամբ կը համարձակիմք իսկ յանել թէ նախախնամական բարիք մ՚է ապահովութիւնը։

Օգուտ քաշեմք ուրեմն այս բարիքէն։ որ կը ներկայանայ մեզ։

Իւրաքանչիւր վերջին հրդեհին մէջ մեր տեսած անկարգութիւն ու դարձեալ իրարոգութիւն եւ դանդաղութեան տեսարանն այն ատենն ատիճան ատկաւ մ՚ ազդեց մեզ։ եւ այն ատենն մեր մտածութիւնը դրաւեց։ որ երկար խորհելով։ խորհրդածելով։ վերջապէս առաջնորդ կարասիներն ապահովութեան դնելի զատ ուրիշ միջոց չկրցինք տեսնել հնարաւոր փոխարինութեան հնարքներու ոչ։ ամենակատարեալ միջոց մեր մէջ դտնուող ապահովական ընկերութեանց վերայ։ եւ ամենայնի ամենէն յարմարագոյնն երեւցածին յանդիր ընելն։ հոգիրէն ինքն ոչ ատրեալ։ եւ քննելով հանդերձ ընդ որդ ուրեւ կրնան մեծ ծառայութիւն մատուցանել մեզ։ եւ հրդեհն պատճառած անասանելի նեղութիւններն ու թշուառութիւնները մեծ մասամբ թեթեւցնել։

Այս հանդամանքն պարտք համարիցուն՝ այն հրատարակչատերը կարդալ մեր սիրելի ազգայնոց։ միանգամայն փորձիչնալ յայտարարելն բազմաթիւ օրինակ ատանալով լրագրաց գրատանեակը դրիներ որպէս զի ուրիշներ կորինան դիւրութեամբ ատանալ մեզ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 2 յունիս։

Երէկուան նստին մէջ Պ. Թիէր ծանոյց թէ չորեքշաբթի օրն ապարդիւն պիտի ատի թէ նախնական նիւթոց վերայ ատաջարկած ատուքն ան՝ մէջապէս 42 միլիոն ֆրանք պիտի տայ։ եւ քիչ մ՚ետքն ալ 61 միլիոն։

Ցոյանոց թէ ատեւ տրական գործատնութեանց թուոյն վերայ տարբերութիւն մ՚է։ Պ. Բուէ գիտակութիւն ընելով թէ տեսչական դատարարութեանց չեն ներեր նախնական նիւթոց վերայ տակապին գնել։ Պ. Թիէր բարձրեց այն գոյնդրութեանց հեղինակներուն դէմ։ ասք Գաղղիոյ գանձարան ազատութիւնը ձեռքէն առած են՝ ըսաւ։

Լոնտրա 2 յունիս։

Հատարակաց խորհրդարանին մէջ Լորտ Էնֆիլտ։ Պ. Գոյ եր Զօքրանի պատասխանելով ըսաւ թէ թագուհոյն կառավարութիւնը դրդարել էր։ բայց առանց յայտնելու։ որ ի՞նչ ատենքին ատարանոյն ատենն ամենայն ատ ժամանակ մի յետաձգեն։ ապրանք առանց նաւերն երթեւեքնէ՝ ի վեր նոր ատարանին հանձնաց տուքն կը վճարեն։

Փարիզ 3 յունիս։

Գիրմանիոյ հետ ատարարեալ պաշտարութիւնը քննելու համար բնարուած յանձնաժողովոյ մեծագոյն մասը զոյն ընդունելու նպատակ է։

Փարիզ 3 յունիս Իրիկուն։

Խորհրդի մէջ Պ. Թիէր նախնական նիւթոց վերայ ատաջարկեալ ատուքը պաշտպանելով կրկնեց թէ ատիճան։ ուրոյ հետ բարեկամական տարաբերութեան մէջ ենք։ դժուարութիւն չուներ։ Ապա դէմ ազնիվամանք արտակիչով։ Պ. Թիէր պատասխանեց Փոսալիս մեծ ազբութիւն ընդոն ես չեմ։ եւ այս ալ այնպիսի իրողութիւն մ՚է զոր պ՚ բարիք չարդել՝ եթէ խաղաղութիւն կուզենանք։ Վիճարանութիւնը վաղը պիտի շարունակէ։

Փարիզ 4 յունիս։

Ազգային ժողովոյ մէջ Պ. Թ. էր նախնական արդ վերայ ատուքը դնելու ատաջարկութիւնը պաշտպանեց։ Իր ատաջարկութիւնը մէջ Պ. Թիէր՝ խորհրդ նկատմամբ բարեկամական ակնարկութիւն մ՚ընելով։ իր ձայնն ազնիվամանց քարի մինիստրներուն ձանկուեցաւ։

Հաւ 4 յունիս

Լա Վոյչ Տէլա Վէրիթա լրագիրը

նոր ընտրութեանց մասնակցելու կը յորդորէ կղերականները։

Նարոլիի արքեպիսկոպոսն ալ յորդոր կը կարդայ կղերին որ ընտրութիւնէ ետ չմնան։

Պէրլին 4 յուլիս։

Դատավարութեան կուսակից թերթերն իրենց արուած հրահանգի մի համեմատ՝ միաբերան պարզ կամբաստանեն ըսելով թէ Գերմանական կայսրութեան հիմը կը փլուէ։

Լոնտրա 1 յուլիս։

Օտ. Գոնս. 54 1/2
փոխ. 1869 62 3/8
» 1871 73 3/8
Անգլ. Գոնս. 92 5/8
Ա.Ֆիան 18
Մուէր 40 1/2

Լիվերպուլ 3 յուլիս։

Բամբակ Մ.Դ. 0.11 3/8
Ցորեան 8.00 հակ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հրէից նոր խռովարարներն այս շաբաթ ընտրուելով՝ հինգշաբթի օրը Ցրագան՝ կայսերական պալատը գնաց եւ վեհ. Յուլիանին ներկայացաւ։ Ցնոյ հանգիսաբ. Ռ. Գուարդ գնաց պաշտօնական այցելութիւններն ընելու։

Վանէ. Միհաիլի վիշտն այսր Կ. Պոլիս կ'ուղարկուի։

Բաբերդէն յայտ կուգան մեզ թէ կրօնափոխ ազգէն մի պատանուան դէմ՝ զոր իմաստքերը ուզ իրենցով՝ ծանրը բռնութիւններ գործած են Հայոց դէմ, առներ եւ խառնիներ աւարի առած, եւ շատ մարդիկ վիրաւորած։

Մանրամասն տեղեկութիւնք յետոյ։

ՀԱՍՏԱՆԳՆՈՒԹԻՒՆ

ԷՍԱՄՍ ՈՒՄՈՒՄԻ

23 յունիս ուրբաթ իրիկուն	59 6/8
24 » շաբաթ առաւօտ բացուելուս	59 1
կէս օր	59 3

Կ. Պոլիս 23 յունիս

Սովրէթ ժէնէրալի բաժինք	Անգ. լիր.		12.27
Քրէտիթ	»	Օտ.	» 16
Քրէտիթ Սուիսս—Փիւրք			11.7
Երկաթուղիս	»	Ֆր.	176
Փոխ. 1863	»	»	333.
» 1865	»	»	306.
» 1869	»	»	313
Թրամուէյ	Օտ.	լիր.	13.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղաքական ժողովոյ ընտրելեաց ցանկը պատրաստելու համար Ընդհ. ժողովոյ դիւանին ընտրած մասնաժողովը Յ. Պատրիարքի հրաւիրակ եւ Ղալաթիա գումարելով իր պաշտօնը կատարեց։

Ահաւասիկ յիշեալ Մասնաժողովոյ ունդամք։

Եպիսկոպոսք։

Գեր. Երեմիա Եպիսկոպոս.
Աբժ. Գարեգին վարդապետ.
» Տ. Յարութիւն քահանայ Ղազարեան։

Աշխարհականք։

Կարապետ էֆ. Դարակէօզեան
Կարապետ » Փափազեան
Ղազէն » Խոճասարեան.*
Ղ. Յ. Իւթիւճեան։

Յ. Պատրիարք հայրն հինգշաբթի օրը Մեծ Էջմիածնէն երկրորդ Իւսկիւտարու եկեղի Մահմլէի հրդեհին ալ հոգ հարիւրաւոր խղճալի ընտանեաց վերայ կայսերական կառավարութեան բարձր խնամքը ինդրեց։

* Ներկայ չգտնուեցաւ։

եւ ընդհանուր հանդանակութիւն մի բանալոյ համար՝ հեռուեալ չորս մեծապատիւ անձերէ կազմեալ մասնաժողով մի առաջարկեց։

Փաստաբան Գէորգ Էֆէնտի.
Յ. Վահան »
Մաքսուտեան Յիմոն »
Նորատունկեան Յակոբ »

Որոշեալ։ Մեծ-Կայսրքէօր մեծ հաճութեամբ ընդունիմ Յ. Պատրիարքին խնդիրը։ եւ առաջարկութիւնը դարձադրել խօսուացաւ։

Յ. Պատրիարքն այսօր Եգիպտոսի Բարձր. Խեդիվին այցելութեան գնաց Դէմիրկէն։ Երէկ չորեքշաբթի օրը գնացած էր, բայց Խեդիվը հոն չգտնելով դարձած եկած էր։

Վանէն բազմաթիւ առաքելութեամբ առ մեզ ուղարկեալ նամակներ դատնապէս կը գանգատին Յ. Պատրիարքին դէմ թէ՝ այս օրերս վանայ մէջ Յաշխանարդութիւնը մասամբ դադարելէ եւ թագաւոր խորհրդները կոգմել ուզէ եւսեւ, երբոյ կարդը դատաւոր են երեսփոխանական ժողովոյն կազմութեան եւ հեռաւորաց առաջնորդի ընտրութեան կա դալ, կոսկածելով թէ վանայ փոխ առաջնորդ Գողգա վարդապետան՝ առաջնորդութեան քուէ կտայ առանց, ընտրութեան դործը գործադրելոյ կուսայ եւ տեղացի երկու հոյ ազգերու կը գրէ որ Գողգա վարդ ապեան հոնտեղելով հրաժարեցնել ուան եւ անուանի ալ ընտրելեաց ցանկին մէջ չանցուանեն։

Այս բանը մեծ յուզմանց պատճառ եղած է վանայ մէջ եւ դառն գանգատանաց եւ բարոյական ոտիթ արուած մինչեւ։ իսկ մայրաքաղաքս մէջ, ուր վանեցիք բազմութեամբ՝ ի Պատրիարքարան կը գիմեն եւ վանէն եկած հեռագրեր ու նամակներ՝ ի ձեռին բացատրութիւն կը խնդրեն Յ. Պատրիարքէն եւ կրօնական ժողովէն։

Մեզ գրուած նամակները քանի մի հարցում կընեն, որոց չենք գիտեր ինչ պատասխան կրնան տալ Յ. Պատրիարքն ու կրօնական ժողովը։

Կը հարցնեն թէ Յ. Պատրիարքն ինչ պատճառաւ եւ ինչ իրաւամբ այս անուղղակի միջոցներուն կը դիմէ եւ ժողովական արդար իրաւունքը խեղդել կը ջանայ։

Եթէ։ կըսեն, Գողգա վարդապետ գէշ մարդ է, յանցաւոր է անարժան է, ինչո՞ւ վարչութիւնը վանեցիներու եւ պատրիարքական փոխանորդութեան պաշտօն յանձնած էր այդ անձին։ եւ մանաւանդ ինչո՞ւ Խրիմեան Հայրիկ երբ տարիէ՝ ի վեր դայն իրեն փոխանորդ նանշած եւ պաշտօնական՝ յարարերութիւնք հաստատած էր նոյա հետ։

Ինչո՞ւ անցեալներդ Մուշ դրկելուզած էր դայն իբրեւ տեղապահ, եւ հաքն ալ Սլէրդ դրկելուզած էր իբրեւ քննիչ եւ խաղաղարար։

Ասանք ընելէ ետեւ՝ ինչ պատճառաւ եւ ինչ իրաւամբ հիմա յանկարծ այդ մարդն հարամեալու կենէ։

Արդեօք այս օրերս յանցա՞նք մի գործած է այդ մարդն ընդդէմ ազգի, կրօնի եւ բարի վարուց։ Եթէ կայ, այնպէսի բան մի, թող յայտնէ Արքեպս. Պատրիարքը թող դատ՝ ի Պոլսոյ վարդապետ յատեանի՝ նոր՝ անարժան է, ինչո՞ւ, վարչութիւնը վանեցիներու՝

ու կը ղեսան։ Ցաւոյս ապքեր բարկութեան հայթեր մեր՝ շանթեր կը թափուին, չրթանց փոյ վրէժխնդրութեան կրակներ կը բոցաւորին՝ ի մորս կը մղին, հոգեբաւոր կառափներ եւ բիւրաւոր հոկայք գեանոթաւոր փոշի կը կը խոժնեն։ Եւ երբ ասենակոմ ուսին՝ ի ձեռին, փոխարկիչ գէմքն ու կոյծակեցուցիչ ապքերը դէպ՝ ի Հեկտորայ հայրենեաց պարիսպներուն վրայ կը նետէ, խիստն ան անխոցելի եւ անպարտելի Պէլիոսածինը՝ խիստն անհերեւոյթ զրաւթենէ մը կը թուլնայ։ Կը թալանայ ֆիւսալեմ՝ մեր։ Ինչ կար պարիսպներուն վրայ՝ Խրիսանոսիկ եւ Բրիսանոսիկ, զոգ մի չքնաղագեղ կոյսեր։

Ինչ որ ըրին մենք կիները նոր ասացնելու համար։ Ինչ որ ըրին անոնք (կանայք) զմեզ քաջալերելու համար։ մեր պատուութեան էն բարոյականն եւ խստակրոնական տեսարանը կը կազմեն։ Եղբա՛ սատն մ՚ուր կիներ իր գեղեցկութեանը կը մարանչէր բարբարութեան հետ։ բերդ երա մէջ, գղեակներու մէջ ջոջերու եռուն բանաստեղծելոյ պէս ամրաբակուելով։ կը քաղաքակրթիէին այն պատերազմիկներն։ որք խիստ եւ անոնց (կանանց) տակաւութիւնը կը հեգնէին։ ծաղրը ու ծանակ կ՚առնէին։ բայց անոնց զեղեցկութեան կ՚երկրպագէին։ Կանայք կը զրպարտուէին անոնցմէ՝ որք կը գրկէին զանոնք (կիներն) կրկնութիւնք։

Այրը զանոնք կ՚ատուու ամուսնացնէր։ նախապաշարումը զանոնք կը նուաստացնէր։ իրենց շուրջը մեռելի ու դիւաւոր կը տեսնէին։ բայց ոգեղեցիկ իրենց բարբարոսաց կրքերն եւ ոգեղաւրեալն՝ ալ ամաքեցին զանոնք։ կանայք էն ազնուագոյն՝ այն հոգեկրթն եւ մարեռանդ կզեբաց եւ վարդապետաց դարն է։

Այն ատեն կը յարուցուին մարդոց նախապատուութեան եւ կանանց ըստանութեան վրայ թշնամական կծուդատութիւններ։ Այն ատեն կը կարդի գրուիլ կանանց ուսուցանելու չարչարանաց քերականն եւ անանց թերարհարութեան պատմութիւնը։ ուր՝ մինչ կանանց հոգւոյն գոյութիւնը կասկածի տակ ձգելու անհեթեթ եւ հակասական մտածումներ ընելու կը ժլատերին։ Աստուածաբանք անգամ այս մտայնին զատանցանց ու չարակրաւ շարժագիտանաց մէջ մուտքն թէ՝ նոյն իսկ Պիսատանդամ՝ մարմէ՝ կիւ մ՚յաչխարհ եկած է։

Տիմաք մարդոց այս միճաբանութիւնք սա սխալ հետեւութիւնն ունեցան թէ։ կանանց նուաստացումն ու անանց անբանացումը բարոյական գրութիւն մ՚է։ ինչպէս մարդոց ճնշումն ու անբանացումը քաղաքականութեան գրութիւն մ՚է։

Մեր նախահայրք ընդ երկար արգիլութիւնն անմեղութեան հետ չըփոխեցին։

Այն ատեն ամէն բան կանանց հակառակ էին։ դիւութիւն, արենագրութիւն, եւ Աստուածաբանութիւն՝ Աստուածաբանութիւն՝ որ ազնուատեղի կրօնքն էր)։ առաքինութիւնը բռնութեան եւ գոնահարութեան ազատարկի ազատարհանաց եւ դժոխքերը խլաստամբերութեանց մէջ կը ցցնէին եւ կամ կ՚ընդունէին։ եւ ահա նախահայրք այսպէս կը հաստատին կանանց խնամատութիւնք։

Ցանք կառարկեն թէ՝ ինչ պէտք է կանանց ապրեցնել այնչափ ուսումնք։ որք ոչ իշխանութիւն ազատ փարեն։ ոչ քաղաքականութիւն պիտի ընեն։ ոչ ալ պիտի պատերազմին։ Այս առարկութեան խաչը ալանդակութիւնն իր մէջն է արդէն։ Այո՛։ կանայք ա՛չ իշխանութիւն կը վարեն եւ ոչ պատերազմ կ՚ընեն։ (թէ եւ որ մը Շամիրամ՝ քան զԱղէքսանդր եւ զՍեմստրիս մէկ քանի քայլ առելի յառաջ գնայ ազատարհակալութեան մէջ։ որ մ՚իրազէ՝ քան զՆՎՄէ՝ լաթագարեաց։ այսպէս Վիկիտորիա՝ քան զՆՎՐՕՐԷՕՆ լաւ կառավարեց իր իշխանութիւնն ու կը կառավարէ։ թէպէտ եւ. որ մը Ռուսիանցի դեպիկուհի մը (Ժան—տա—Այրք) Մեղլիացուց զինական փոգանոգներն յերկիր տարատարաց դերբնական հայրենասիրութեամբ մը։ բայց երբ մտածենք թէ՝ կիներն են որ կը վարեն ազգարհի հրամայողները։ կիներն են որ կը կառավարեն ազգարհի բոգաքանութիւնը վարոյ դարաշրջանները։ Կրթ մտածենք թէ՝ իրենց ստրկութեամբ իրենց եւ ազգի ուներնան զանոնք որք ազգի պատերազմին, այն ատեն նշանք եւ. պիտի կարենանք հասկնալ թէ՝ ո՛րչափ շահ կամ գէն(վնաս) յառաջ կառգայ կանանց լուսաւորութենէն կամ ազատութենէն։

Մենք չենք ըսել ուզեր այսու թէ կանայք մեր ազգերն են։ քա՛ն։ այս մեր ազգական արժանապատուութիւնը կը վիրաւորէ։ բայց կրնանք հանգիստ մտածմամբ մ՚ըսել թէ։ առանց անոնց (կանանց) բարիք անկարելի է։ կիներն է որ առն մը կը քանդէ կամ կը կանգնէ։ անոնք են որ ընտանեկան բարին ալ իր պատուոյ՝ նեղ աշնակ կանոնի մը տակ կը պահեն։

Կանանց դատաբարակութիւնը մարդոց դատաբարակութենէն աւելի կարեւոր է։ որովհետեւ մարդոցը միշտ իշխանց գործն է։ այս է Ֆէնէլոնի ըսկզբանէն եւ իր խնամատարութեան հանուռատութիւնը։

Կը յուսերու Լամէ—Մարթէն։ «Մենք մեր ազգիտութիւնքը աբրոց ասլորութեանց կը վարժեցնենք։ կանանց ազգական թերթեւսոյիկ կրթութիւն մը կատարենք։ յետոյ երկնքէն փառք եւ երջանկութիւն կը խնդրենք։ Ա՛չ ապարքն տեսի մը թեթեւամտութիւնք։ թիւր բնատրութիւնն ու հակամտութիւնքը՝ միս սեռին սովորութեանց վրայ ալ կոգեն։ Մեր քաղաքական ու բարոյական կենաց անուարբերութիւնը։ մեր զարուց ու շահուց աբդիտութիւնը։ հայրենիք մոռնալը։ մեր փոքր ուեցիութիւնք ու թերութիւնք։ մեր չարիքները։ բոլոր սուրք կանանց գոլծերն են։ Անոնց (կանանց) նկարագիրը։ կանանց բնութիւնն ու ազդութիւնն ազգային նկարագիր։ ազգային ազդութիւն եղած է։ Մենք անոնցմէ դայն միայն կրնդունիմք՝ ինչ որ անանց արուած ենք։

Ինչ որ ցանենք՝ նոյնը ալ հոն քաղենք։

Երբ քաղաքացի ընենք մեր մայրերն։ եւ ահա այն ատեն ազիտարհ կը կերբարարանափոխի։ այն ատեն ամեն մայր ամանուի պէս՝ փոխանակ կայտառ ու առոյգ զաւակ մ՚ունենալ փոփարիրն եւ հեռատես ու լինելու։ միշտ պիտի փոփարին եւ հեռատես չլինին թէ արդեօք իրենցմէ ո՞րն առելի իր զաւկին հոգւոյն մէջ առաքինութիւնն ու մաքին մէջ կորոմ մը տեսնել կարենայ պիտի։

Եւ երբ Հայերս Լամէ—Մարթէնի բրածին պէս ատ հրամանաւ դատարարակնք մեր մայրերն ու քոյրերն։ այն ատեն Հայաստան ապրելու օրինակ պիտի լինի։

Օրինակ լինելն է յառաջադիմութիւնը։ Ա՛չ ոչ։ կիներն երբէք մոռնալու չէ. կուգե՞ն ընթերցանութիւններ։ քոչ զբաղանութիւնք։ կիրթ քաղաքացիներ ունենալ։ կուգե՞ն թարգաւորութիւն հասարակաց ուսութիւն մը կամ սահմանադրական իշխանութիւն մը ծաղկեցնել։ կանանց գիմեքանդի եթէ անանք մեր հոգիները չը կապեն կրթութեան այդ հիմնադրութեանց։ հանճարոյ այդ գործերն ամոյ եւ անդարձ պիտի մնան մոգվրդաց մէջ։ Այնն ատեն երբ կանանցներ կը հիմնատրին։ երբ օրինաց մատեանները կը խմբագրուին։ ցիչնալ պէտք են թէ կիներ կան։

Լոգական սեռի դատարարակութեանն համար աչխատիլը նոյն իսկ մեր սեռի դատարարակութեանն համար սչիատիլ է։ Ցաւ կանանց ազնիւ եւ բարձր մտածումներ։ ի մի հարուած ոսանելի բանել է մեր չար կրքերն ու թերութիւնքը։ Պէտք է ջանանք որ իր տիան սեռն ընտիր ըլլայ։ կրնե՞ Ֆրանսայի բարդարութեան (կանայք) զմեզ չիրնան լնտիր ընել առանց իրենք երջանիկ եղած լինելոյ։ եւ դեռ այսպէս կանանց երջանկութիւնն հոն կատարեալ ուր կը վերջանայ յարգանքը։

Ցարգել պէտք է կիները։ թէ իրբը մայր եւ. թէ իրբ քոյր։ կիներ իրբ մայր՝ միայն մեկ միջոց մ՚ունի։ այն է թէ բանիկարծ կուգայ ծառայ մը եւ 15—20—22 ասրիներէ՝ ի մեր իւր մայրական ծնգայ վրայ մեծցուցած ու փայփայած եւ հաղարաւոր մեկ իսնամք գրգռած ազգիկն անձին կը չորթէ։ վայրկեան մը սէրը ասրինքու մայրական գորովը կը մոռցնէ կարծես։ մոր մ՚այս վշաին նկատմամբ շատ բարոյական բուսիթիւն կը պահեն։ բայց Լամէ—Մարթէն կ՚ուզէ։ երբ կըսէ թէ՝ նոր ալ մեծ—մայր կը լլլոյ եւ երկիրագործական մոր մը քաղցրութիւնը կանանց։

Այո՛։ մայրն այն ատեն թէ եւ ծեր։ ազեզ։ կնճռած ապագած։ մրսած ու լքեալ է։ բայց իր թոռնիկներուն սեռութիւնը զինքը կ՚ափոփեն այնպէս՝ ինչպէս կ՚ափոփեն այն դարար թոռնութիւնն ու ասպարիզաղեղ եւ պարզապէս ուղեշնիրը՝ գոտացած չոր ու ցոսքոյ կապիրով երեւոյթ ծառին բաներն։ երբ անոր վրայ կամ շուրջը կը բարձրանան շրաւէտ եւ ուռճուլից։

Զերջապէս։ ի մի խօսք, կուզե՞ս երկրի մը քաղաքականութիւնն ու բիւրեղութիւնն ընտանութիւնն հասկնալ՝ հարցուր թէ կանայք հոն ինչ կացութիւն ունին։

Կուզէ՞ք հիմակ ալ մեր ազգին յառաջդիմութիւնն հասկնալ հարցուցէք թէ ազգիկանց վարժարանների ինչ միճակի մէջ են։ Ասի բաւ է։

Մանչ մը կրթել՝ լոկ անհատ մը կազմել է։ որ իրմէ եաքը բան մը չը թողար։ ազգիկ մը կրթելը՝ ապագայ սերունդները կազմել է։

Ռուբեն Ս. Հիզանեանի նշանաւոր ասարագրելոյն հետ՝ ես ալ կը ձայնակցիմ թէ։ «Ազգ մը կենդանացնելու եւ ժողովուրդ մը զարգացնելու համար պէտք է մայրեր հասցնել։ մայրեր՝ որք իրենց զաւակները կրթեն։ դիտանն»։

Ա. ԱՐԻՍԻՆԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԳՈՒՄՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑ

1872—1873

ՑՈՒՑԱԿ 3

Նախորդ հրատարակութեան գումարը ասա	9,950
Մեծատարափ Հիշնակը	
Կարապետ Փէչարճեան	75
Համբարձում Աբրահամեան	75
Յովհաննէս Եղիազարեան	75
Տիգրան Գ. Ղերչեան	75
Սիմոն Մարտիրոսեան	75
Սեսրուհ »	75
Յարդիս Ասրանեան	75
Սահակ Մոմճեան	75
Հանիկ »	75
Միքայել »	75
Սահակ Հիւսէյնեան	75
Անուան Ղազարոսեան	75
Աբրահամ ադէ Էրամեան	75
Յովհաննէս Պարամանեան	75
Սիրս Մինասեան	75
Մարտիրոս Յովհաննէսեան	75
Կարապետ Ղնդասարեան	75
Գրիգոր Պէրպէրեան	75
Պօղոս »	75
Մկրտիչ Ոսկիհանեան	75
Յովհաննէս Վարդապետեան	75
Մերտիչ Մուրատեան	76
Գրիգոր Թորհանէրեան	75
Ոսկան Բանդաքճեան	75
Տիրան Մէրիքեան	75
Սոնիան Կարապետեան	75
Յովհաննէս Կիւրեղեան	75
Յակոբ Զաքար արմաղ	75
Պետրոս Հայրարմուեան	25
Խաչատուր Արարեան	25
Թովմաս Միքայէլեան	25
Մինաս Գէորգեան	25
Բարսիկ Ամիրեանեան	25
Սարգիս Ե. Խաչիրաճեան	25
Մինաս Ա. Մկրտիչեան	25
Յակոբ Մանուէլեան	25
Ա. Խաչատուր Մարտիրոսեան	25
Բարսեղ Անդրէասեան	25
Պօղոս Հեսարրոմ	25
Յովսէփ Թապուրեան	25
Ղազարոս Մկրտիչեան	25
Գաղատատար Ս. Գրիգորեան	25
Սարգիս Թորոսեան	25
Սիմոն Յարութիւնեան	25
Մելքոն Տէմէրեան	25
Քանաչ Սարգիսեան	25
Վարդան »	25
Գրիգոր Բէյիկեան	25
Գէորգ Ագապիկեան	25
Յովհաննէս Յօրանիկեան	25
Գէորգ Խաչատրեան	25
Միսաք Դարբինեան	25
Սարէթ »	25
Առաքել Ջերմանեան	25
Յարութիւն Օհանեան	25
Համբարձում Աճեմեան	25
Վարդան Դաւիթեան	25
Յովակիմ Յարգիսեան	25
Յովհաննէս Ս. Ցանդիկեան	25
Մ. Սարգիս » »	25
Յարութիւն Աւետեան	25
Նազարէթ Սահիրեան	25
Մելքոն Պարոնեան	25
Անդրիկ Մանուէլեան	25
Մարտիրոս Ցարեան	25
Խաչատուր Գնեորեան	25
Տիրան Ասլեան	25
Յովսէփ Յովհաննէսեան	25
Մարտիրոս Ց. Շահինեան	25
» Աղասեան	25
Գեւորգ Գաբրիեան	25
Նիկողոս Սահիրեան	25
Ռուբէն Հասեան	25
Ռափայել »	25
Յակոբ »	25
Դէորգ »	25
Արսէն »	25
Մ. Կարապետ Գէորգեան	25
Ակիքան Մելքոնեան	25
Տիգրան Առաքելեան	75
Պօղոս Արապեան	75
Յովհաննէս Նուրիջեան	75
Տիգրան Վ. Տաճատեան	75
» Բարսեղեան	75
Խաչատուր Ռէբրեանեան	75
Գէորգ Եիւզպաշեան	75
Միսաք Աւագեան	75
Կարապետ Գ. Գէրպէրեան	75
Մ. Պօղոս Գիրէճեան	75
Յարութիւն Խաչատուրեան	75
Եղիա Միքայէլեան	75
Արտիս Խաչեան	75
Յովհաննէս Յակոբեան	75
Պօղոս Հասամեան »	25
Գումար	14,400

19 Յունիս 1872

Ի Պատրիարքարանի Հայոց Պոլիս—Գարու

Ի Գրիչաց Ազգ. Վարչ. Տնտ. խորհրդոյ
Գանձապետ
Գ. Ս. Հ-Լ-Եան

LLOYD SUISSE

ԼՈՅՏ ՏԻՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ

(ՍԻՍՍԻՈՐԹԻ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՆԹԷՐՏՍՈՒՐՏԱ

Այս ընկերութեան կ. Պոլսոյ գործակալութիւնները (ագենթօ) արուեստաւոր մեր ունին իրաւունք, ցոյց եւ գործի դիրայ վաճառք ապահովելու։

Զգուշել մանրամասն տեղեկութեան համար պէտք է դիմել ստորագրողս։

ՀԷՐՄԱՆ ՀԷԼՊԻՆ ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ ՌԷՅՄԷՆ
Ընդհանուր Գործակալ Գործակալ

Ղալաթիա
Բարանթիէնա փողոց ի Պահճէ դարուս Թիւ 2 կ. Պոլիս.

ՏՈՒՆԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Կայսերական զօրաց վերադարձով եւ Լէհի շամիի մէջ եղող անպարին մէջ բռնանգոսկիալ, ամէն արհեստաւորաց գործին նկատմամբ հին տեսակ նէրմեկը ծախու ըլլալով, յառաջիկայ երեքշաբթի օր յունիս 27ին յաճախորդաց դրան դրսի յիշեալ անպարին մէջ ժամը 3ին միջոցները։

Ուստի յիշեալ բաները դնել ուզող վաճառականք կը հրաւիրուին նոյն օրը ժամը 3ին միջոցները յիշեալ տեղը ըլլալիք աճուրդին ներկայ գտնուիլ։

20 Յունիս 1872
Ի Գուռն Պոլսոյ

Կայսերական զօրաց հաց բաժնելու համար կարգադրուած մանուածոյզներ 1257 տարոյն հաշիւը գոցելու զրաղած ըլլալուն պատճառաւ, իւր կողմանէ արուած հացատուտակներ երաշխիք կը հրաւիրէ որ մինչեւ ամսոյս վերջերը քովերնին ունեցած յիշեալ տամակները տանին յիշեալ մանուածոյին տեղեակը ներկայացնեն, որպէս զի փոխարէնն եղած արժէքն ընդունին։

Յիշեալ պայմանաժամէն ետքը, թէ որ յիշեալ տոմակներէն բերող գտնուելու ըլլայ նէ, չի պիտի ընդունուի։

6 Յունիս 1872
Ի Գուռն Պոլսոյ

ԽՄՐԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻՍԿԻՒՃԻԱՆ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1872 ՄԱՅԻՍԻ 22 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ Դ. ՆՈՐ ԿԱՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԲԱՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

ժամ	Բուրսայի ԷՖԷնտիներեն
11 15	Պէյօղլուքէրէն Թարապիա Եէնիքէօյ Լիմրկ Ր. Հիսար Վանկ Արնաւութքէօյ Գուրուչ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ
11 30	Արնաւութքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ Գուզելճա
12	Վանիք Զէնկէլք Պէյլէրպէյ Գուզկ Գալաթիա
12	Եէնիմահալլէէն Պէյօղլու Թարապ Եէնիքէօյ Պոյաճը Ր. Հիսար Արնաւիք Գուրուչ Օրթագիւղ Պէշիկթաշ
12 30	Պէյքօզ Բաչապազարի Գանլըճա Ա. Հիսար Գանարլի Վանիքէօյ Զէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ Գուզկ
1	Եէնիմահալլէէն Մէկարպոր Պէյօղլու Թարապ Եէնիքէօյ Սիրէն Լիմրկէն Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ Օրթ Պէշիք
1 30	Արնաւութքէօյ Գուրուչ Օրթ Պէշիք Գալաթիա
1 45	Ր. Ա. Գալաթէն Մէկարպոր Պէյօղլուքէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ Պոյաճը Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւութք Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ Գալաթիա
2	Պէյօղլուքէրէն Թարապիա Պէյքօզ Բաչապ Գանլը Ա. Հիսար Գանարլի Վանիք Զէնկէլք Պէյլէրպ Գուզկ
2 45	Եէնիմահալլէէն Պէյօղլք Թարապիա Եէնիք Լիմրկ Ր. Հիսար Գանար Արնաւ Պէյլէր Օրթա Պէշիքթաշ
3 30	Պէյօղլուքէրէն Պէյքօզ Բաչապ Փիֆ փաչա մահ. Գանլը Ա. Հիսար Գանարլի Վանիքէօյ Զէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ
3 30	Եէնիմահալլէէն Մէկարպոր Պէյօղլուքէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ Սիրէնա Լիմրկէն Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ
4 45	Պէյօղլուքէրէն Թարապ Եէնիք Պոյաճ Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ Գուրուչ Օրթաք Պէշիքթաշ
5 45	Պէյօղլուքէրէն Թարապիա Եէնիքէօյ Լիմրկէն Ր. Հիսար Արնաւութքէօյ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ
5 30	Արնաւութքէօյ Պէյլէրպէյ Օրթաքէօյ Գուզկունճուք Իսկիսուար Գալաթիա
6 15	Եէնիմահալլէէն Պէյօղլուքէրէ Թարապիա Պէյքօզ Եէնիքէօյ Լիմրկէն Գանրճա Ր. Հիսար Գանարլի Արնաւութքէօյ Պէյլէրպէյ Օրթաքէօյ Գուզկունճուք Պէշիկթաշ Իսկիսուար
8	Արնաւութքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ Գալաթիա
8	Եէնիմահալլէն Մէկարպ Պէյօղլք Թարապ Եէնիք Լիմրկէն Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ Օրթ Պէշիք
8 30	Պէյօղլուքէրէն Պէյքօզ Բաչապազարի Փիֆի փաչա մահ. Գանլրճա Ա. Հիսար Գանարլի Վանիքէօյ Զէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ Գուզկունճուքի Իսկիսուար
8 45	Մէկարպունճուէն Պէյօղլուքէրէ Թարապիա Պէյքօզ Բիլէնա Պոյաճ Ր. Հիսար Արնաւ Գուրուչ Օրթաք Պէշիքթաշ
10	Եէնիմահալլէէն Մէկարպ Պէյօղլուքէրէ Թարապիա Եէնիքէօյ Լիմրկէն Պէպէք Արնաւ Լուութքէօյ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ
10 30	Պէյօղլուքէրէ Պէշիքթաշ Գալաթիա
11	Արնաւ Գուրուչ Օրթաք Պէշիք
11	Պէյօղլուքէրէն Թարապիա Լիմրկէն Ր. Հիսար Արնաւութքէօյ Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՕԼԻՍ

ժամ	Կոստանդնուպոլսոյ էնթէնանէներ
12	Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Արնաւութքէօյ Պէպէք Ր. Հիսար Լիմրկէն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէյօղլուքէրէ
1	Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Արնաւութքէօյ Գանարլի Ա. Հիսար Գանարլի Բաչապազարի Պէյքօզ
2	Գալաթիա Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Արնաւութք Պէպէք Ր. Հիսար Լիմրկէն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէյօղլուքէրէ Մէկարպունճուէ
3	Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Արնաւութքէօյ Գանարլի Ա. Հիսար Գանարլի Վանիքէօյ Զէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ Գուզկունճուքի Իսկիսուար
4	Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Արնաւութքէօյ Գանարլի Ր. Հիսար Լիմրկէն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէյօղլուքէրէ
4 45	Գալաթիա Պէշիկթաշ Իսկիսուար Գուզկունճուք Պէյլէրպէյ Զէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Արնաւութք
5	Պէշիք Օրթաք Արնաւութ Ր. Հիսար Պոյաճ Եէնիք Պէյքօզ Թարապ Պէօյուք Եէնիմահալլէ
6 15	Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Արնաւութք Գանարլի Ր. Հիսար Լիմրկէն Սիրէնիա Եէնիքէօյ Թարապիա Պէյօղլուքէրէ Մէկարպունճուէ
6 45	Իսկիսուար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Զէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Արնաւութքէօյ
7 30	Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Արնաւութքէօյ Հիսար Լիմրկէն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյուքքաէրէ Եէնիմահալլէ
8 30	Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Արնաւութքէօյ Պէպէք Ր. Հիսար Լիմրկէն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյուքքաէրէ
9 15	Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Արնաւութք Ր Հիսար Պոյաճը քէօյ Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյուքքաէրէ
9 30	Գուզկունճուք Պէյլէրպէյի Զէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Հիսար Գանլրճա Բաչապազարի Պէյքօզ Թարապիա Պէօյուքքաէրէ Մէկարպունճուէ Ր. Ա Գալաթ
10	Գալաթիա Պէշիք Օրթաք Գուրուչ Արնաւութքէօյ
10 30	Պէյլէրպէյի Զէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանարլի Ա. Հիսար Գանլրճա Բիֆի քաչա մահալլէսի Բաչապազարի Պէյքօզ Պէյօղլուքէրէ
10 30	Պէշիկթաշ Օրթաքէօյ Արնաւութքէօյ Պէպէք Ր. Հիսար Լիմրկէն Սիրէնիա Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյուքքաէրէ Եէնիմահալլէ
11	Գուզկունճուք Պէյլէրպէյ Զէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Ա. Հիսար Գանլրճա Բաչապազարի Պէյքօզ
11	Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչ Արնաւութ Պէպէք Ր. Հիսար Լիմրկէն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյուքքաէրէ
11 15	Գալաթիա Պէշիքթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Արնաւութքէօյ
11 45	Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ

ԻՍԿԻՍՈՒԱՐ ՇՊԻՆԱՍԱՅ ԷՄԲԻՆԱՆԷՆԷՐԸ

ժամ	Իսկիսուարէն կամուրջ	ժամ	Կամուրջէն իսկիսուար
12		12	15
12	30	12	40
1		1	15
1	30	1	45
2		2	10
2	30	2	45
3		3	15
3	30	3	40
4		4	15
4	30	4	45
5		3	15
5	30	5	45 Պէշիկթաշ հանդիպելով
6		6	20
6	30	7	45
8		8	15
8	30	8	45
8	50 Պէշիկթաշ հանդիպելով	9	15
9	30	9	45
10		10	10
10	20	10	35
10	40	10	50
11		11	10
11	15	11	30
11	40	11	30
12		12	5

ԱԹԵԻՏԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
23 ՅՈՒՆԻՍ
ՕՍՏԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ԱԶԳ 100 ՕՍՏՈՒՆԷՆ

Լոնտրա 3 ամիս գուրուչ	108 1/2
Փարիզ	23.45

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՎ
23 ՅՈՒՆԻՍ

Անգլ. լիրա	գուրուչ	109.10
Նաբոլէոն ոսկի	»	87.4
Խրէսիոլ ուսա	»	89.6
Քէրէմիտ	»	51.17
Հինգ Ֆրանք	»	—
Հինգնոց	»	104.20
Պլինտ	»	119.20

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՕԼԻՍ 23 ՅՈՒՆԻՍ

ԱՐՄՏԻՒՐ

Ցորեն կարմիր	Պէսարապիա	29	—34
» »	Ազագ	32	—35
» »	Պալէբար	30	—32
» »	Թուրկաղ	30	—32
»	Թէքիրտաղ	30	—32
» կակուղ	Ազագ	30	—33
» »	Պէսարապիա	28	—32
Սիրեան Թունա		28	—32
Ցորեն կակուղ	Գուրկաղ	28	—32
»	Վատնա	30	—32
» »	Պալէբար	28	—30
Եգիպտացորեն	Թունա	19	—20
»	Անատոլ.	17	—18
Դարի	Թունա	14	—14 1/2
»	Անատոլ.		

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԽՈՉԱԿ ՉՈՐ

Գուրսա	գուրուչ	—
Անատոլու	»	—
Բուրսա		
Էմիրնէ	»	
Մուսան	»	

ՐԱՄՊԱՆ

Կեյմէ	հօխա	9 1/4
Խզմիր	»	10 1/2
Վատնա	»	9
Պարուսատան	»	8
Վրասատան	»	8 1/2

ԹՈՒՐԴ

Անատոլու լուացուած	հօխա	
» չլուացուած	»	
Բումէլի լուացուած	»	
» չլուացուած	»	
Վրասատան լուացուած	»	
» կէս	»	
» չլուացուած	»	
Տոպրոնա	»	
Էսկի Շէհիր	»	

ՄԱԶՐ

Պարակատասան	հօխա	11—
Անատոլու	»	10—1/2
Ճերմակ	»	6—7

ՑԷՍԻ

Դամասքի Ա. տեսակ	հօխա	21
» Բ. »	»	19 —
Էնգիսարիս	»	21
Թոգաթ	»	
Աքէլէք	»	
Լոպպատ	»	
Զորում		

ԹԷՅԹԻՐ

Էնգիսարիս	հօխա	50 —
Գասատամպոլ	»	48 —
Պէյրութայ	»	51 —
Զէրքէզ	»	—
Վան	»	29 —

ԱՑԹԻ ՄՈՐԹ

Ամասիա	7	կուսր	մէկ	Օ. Լ.
Եօզկատ	7	»	»	»
Սիվաս	»	»	»	»
Էյրուսմ	7 1/2	»	»	»
Դայէրի	»	»	»	»

ՁԷՌ

Մուսանիա	հօխա	7 1/2 —
Ալվալը	»	6 1/2 —
Սարբզ	»	10 —
Միտիլի	»	6 1/2
Պղինձ թոգաթ երիրին մէջ		9 1/2—10
Անֆիան	»	260 —275
Գիլիքէ	»	29 —30
Սուսամ	»	—
Կատաւա Անատ.	Քիլէ	—
» Ռումելի	»	—
Մեսաքա Պարսկ. Իէլա	»	42 —44
Պրուսա		— —

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

Խանվէ Ոսկի տեսակ 100	հօխ.	գուրուչ 1200—	
» Բ. »	»	1140	
Եէմէն	»	16	16 1/2
Շարքար փաչի Հոլ.	կնդ.	240—	
» » Գաղզ.	»	—	
» գլուխ Գաղզ.		290—	
Զայ Բոնկո	հօխան	26	—
» Բէքա ծաղիկ	»	45	—60
Անաղ (զանազ)	կենդ.	1060	—
Գազիզ (ոսիպէա)	հօխա	10 1/4—	
Լեզակ (չիլիա) Պէնկալա	»	100	—140
» » Մատրաս	»	—	— 70
Զինք տոխա 100	հօխիր.	90	—
Երկաթ Հազանեա		84	—
» ասիատակ		98	—
» բուլգարա		80	—82
Քարֆինա		112	—118
Ցրինձ Խարիսոյ 100	Փիլ. Ֆր.	45	
Դարաղ եղ Ղուսոյ	զրչ.	13	—14
Խազիար		35	—40